

LITGRID

Litgrid AB
A. Juozapavičiaus g. 13
LT-09311, Vilnius
T +370 5 278 2777
F +370 5 272 3986
info@litgrid.eu

www.litgrid.eu

Įmonės kodas
302564383
PVM mokėtojo kodas
LT 100005748413

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai

2015-01-08 Nr. SD-70

Verkių g. 25C,
LT-08223 Vilnius
Siunčiama: el. paštu rastine@regula.lt

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

LITGRID AB susipažino su viešoms konsultacijoms paskelbtu Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 9 d. nutarimo Nr.O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr.O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu (toliau - Projektas).

Teikiame LITGRID AB pasiūlymus ir pastabas dėl konkrečių šio Projekto nuostatų. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad LITGRID AB turi esminių pastabų dėl Projekto turinio, todėl siūlome organizuoti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir LITGRID AB ekspertų susitikimą, kuriame būtų aptarti LITGRID AB pasiūlymai dėl Projekto nuostatų patobulinimo.

PRIDEDAMA:

1. LITGRID AB pasiūlymai ir pastabos dėl Projekto nuostatų - 8 lapai.

Finansų departamento direktorius

Rimantas Busila

Darius Zagorskis, 278 2715, darius.zagorskis@litgrid.eu

Originalas nebus siunčiamas

LITGRID AB PASIŪLYMAI IR PASTABOS DĖL ENERGETIKOS ĮMONIŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠO PROJEKTO (TOLIAU - APRAŠAS)

2015 m. sausio 8 d.
Vilnius

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
BENDROSIOS PASTABOS			
1.	<p>4.10. Turto atnaujinimas - investicija į ilgalaikį turtą baigiantis jo fizinio ar techninio nusidėvėjimo laikotarpiui, kuria siekiama atkurti atiduodant turtą eksploatuoti buvusios jo funkcinės savybės;</p> <p>4.11. Turto modernizavimas - investicija į ilgalaikį turtą, kuria siekiama pailginti jo naudojimo tarnavimo laiką ir (ar) pagerinti jo funkcinės savybės, pritaikant ir (ar) įdiegiant naujas technologijas. Turto modernizavimas apima ir turto atnaujinimą, kai ne tik atkuriamos, bet ir pagerinamos atiduodant turtą eksploatuoti buvusios jo savybės ir (ar) suteikiamos naujos atnaujinamo turto funkcinės savybės.</p>	<p>Komisijos komentaras buvo: „Manytina, kad investicijų skirstymas į tipus yra būtinas, nes tai sąlygoja galutinio tarifo dydį - investicijos į turto rekonstrukciją ar modernizaciją neturi didinti transportavimo tarifų, o investicijos į turto atnaujinimą - gali. Dėl šios priežasties turto modernizavimo investicijoms būtina atlikti kaštų-naudos analizę, įrodant, kad gerinamos turto savybės ar suteikiamos naujos yra iš tikrųjų reikalingos ir suteiks ekonominę naudą sistemoms naudotojams.“</p> <p>Nesutinkame su Komisijos komentu ir pasiūlytomis formulėmis. Manome kad pagrindinis kriterijus su kokiomis kokybinėmis/funkcinėmis savybėmis atstatyti nudėvėtą turtą turėtų būti ne keliasdešimties metų senumo technologijų kokybinės/funkcinės savybės, o šiuolaikinio patikimo ir efektyvaus tinklo reikalavimai. Atstatyti turto su 100 proc. buvusiomis analogiškoms kokybinėmis/funkcinėmis savybėmis yra neįmanoma arba tai gali kainuoti brangiau. Jeigu investicijos į turto atnaujinimą gali didinti transportavimo tarifą, kodėl negali didinti tarifo investicijos į atstatomą turtą jį modernizuojant, tačiau ne brangiau nei investicijos į atstatomą turtą.</p> <p>Todėl siūlome dar kartą apsvarstyti mūsų ankstesnį siūlytą pakeitimą atsižvelgiant į papildomus klausimus/argumentus:</p> <p>Prašome paaiškinti skirtumą tarp turto kokybinių ir funkcinį savybių. Ar teisingai suprantame, kad turto atnaujinimas, pagerinant jo kokybines savybes tačiau nepagerinant funkcinį savybių, nebus laikomas turto modernizavimu. Be to mūsų nuomone, kad kadangi atkuriamam turtui kaštų naudos analizės atlikti nereikia, kaštų naudos analizė turi būti atliekama ne visam modernizuojamam turtui, o tik skirtumui tarp senų ir gerinamų ar naujų savybių (kokybinių ar funkcinį?), bet tai gali būti neįmanoma nežinant seno turto atstatymo kaštų.</p>	
2.	IV skyriaus III ir IV skirsniai finansinis ir ekonominis investicijų pagrindimas ir 1 priedas		Mūsų nuomone investicijos derinimo svarbiausias kriterijus turėtų būti kaštų naudos analizė vartotojo požiūriu. Atkuriamam turtui kaštų naudos analizės atlikti nereikalaujama, Aprašo 49.1 punkte išvardintoms investicijoms kaštų naudos analizė pagal Aprašo 52 punktą gali būti neigiama (prašome 1 priedo 1 eilutės kriterijų pataisyti, kad jis gali būti neigiamas) ir plėtros ir

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
		<p>modernizavimo (mūsų nuomone tik modernizuojant nenudevėtą turta) jį turi būti teigiama.</p> <p>Finansinė ir ekonominė (investicijų atsipirkimo laikotarpis) analizė parodo investicijos atsipirkimą įmonei. Bet energetikos įmonių veikla yra reguliuojama ir vienintelės investicijos pajamos yra reguliuojamos veiklos pajamos, kurias Komisija reguliuoja ir nustato. Įmonės negali įtakoti nei investicijos finansinės grynosios dabartinės vertės (FGDV), nei finansinės vidinės grąžos normos (FVGN) nei atsipirkimo laikotarpio (beje tai pats (pa)prasčiausias investicijos atsipirkimo vertinimo kriterijus ir kažkodėl dubliuojasi tiek prie finansinio, tiek prie ekonominio pagrindimo), nes kokią investicijų grąžos normą Komisija nustato, toks investicijos finansinis atsipirkimas ir bus. Kodėl Komisijos nuomone vienodai svarbus ir 1 priede lygiaverciai su kaštų naudos analize yra FGDV (ypač įdomiai atrodo finansiniuose investicijos atsipirkimo skaičiavimuose diskonto norma, prilyginti infliacijos koeficientui), FVGN ir atsipirkimo laikotarpio rodikliai. Ar investicija su teigiama kaštų naudos analize (tai yra su teigiama nauda vartotojams) bet su ilgesniu atsipirkimo terminu nei Komisijos nustatytu 15 ar 20 metų laikotarpiu ar su FGDV<0 (nors kaip minėta pati Komisija tai ir apsprendžia) bus nesuderinta. Vadinasi įmonės investicijos neįgyvendins ir naudos vartotojams nebus.</p> <p>Prašome dar kartą peržiūrėti minėtas nuostatas ir ypač 1 priedo kriterijus ir atsisakyti nereikalingų ir formalų reikalavimų ir skaičiavimų (tokių kaip pvz. atsipirkimo laikotarpis).</p>	
3.	Aprašo 2 priedas	<p>Siūlome 2 priedą pakeisti iš esmės atsižvelgiant į sekančius komentarus.</p> <p>Siūlome atskirti derinamų investicijų lentelę ir suderintų investicijų metinės įvykdymo ataskaitos lentelę, nes pirmoje būtų projektų planas pamečiui per visų projektų įgyvendinimo laikotarpį, o antroje praėjusių metų faktinio įvykdymo palyginimas su suderintu planu ir galima būtų pridėti fakto palyginimą su planu nuo projekto pradžios.</p> <p>Projektai turėtų būti detalizuojami eilutėse (sunkiai įsivaizduojamas keliasdešimt projektų išdėstymas stulpeliuose ir neįmanoma logiškai pagrįsti ir teisingai išskaidyti kiekvieno projekto finansavimo šaltinių (padalinti nusidėvėjimo sąnaudas, grynąjį pelną ir skolintas lėšas) po lėšų panaudojimo punktų 1-8, o stulpeliuose turėtų būti planuojamos investicijos pamečiui nuo kiekvieno projekto pradžios iki pabaigos su suminiu stulpeliu.</p> <p>Siūlome nedetalizuoti lėšų panaudojimo 4 eilutės įtampų lygių, nes jis nepilnas (nėra 330-110 kV) ir prašome paaiškinti ar šiam punktui taip pat reikėtų priskirti gamintojų prijungimą bei esamų tinklo įrenginių pakeitimą vartotojų/gamintojų iniciatyva ir jų lėšomis, kaip pvz. oro linijų pakeitimą kabelinėmis.</p> <p>Grupavime ir visame Aprašo tekste ir prieduose siūlome patikslinti eilutės „9. Iš viso sistemos</p>	

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
4.	Aprašo 7 priedas	<p>saugumui ir tiekimo patikimumui“ pavadinimą ir, kaip mes manome, susieti jį su Aprašo 49.1 punkte išvardintomis investicijomis, nes visi atstatomi/modernizuojami objektai didina sistemos saugumą ir patikimumą.</p> <p>Siūlome, kad priedus pasirašytų ne įmonės vadovas, bet atsakingas įmonės darbuotojas, vadovui užtenka pasirašyti lydraštį.</p> <p>Aprašo tekste nėra nuorodos į 7 priedą, kada ši ataskaita turėtų būti teikiama. Sprendžiant iš priedo turinio tai turėtų būti Aprašo 101 punkte nurodyta ataskaita, kuri turi būti teikiama per 60 dienų nuo investicijos įgyvendinimo dienos.</p> <p>Priedo pavadinimas turėtų būti konkrečios investicijos (o ne metų) įgyvendinimo ataskaita.</p> <p>Pavadinimus ir grupavimą siūlome suvienodinti su 2 priedu.</p> <p>Jeigu komisija nori palyginti faktinę investicijos vertę su suderinta, tikslinga būtų įterpti stulpelį su anksčiau suderinta investicijos verte.</p> <p>Ne visada įmanoma logiškai pagrįsti ir teisingai išskaidyti konkretaus projekto finansavimo šaltinius tarp nusidėvėjimo sąnaudų, grynojo pelno ir skolinų lėšų, todėl siūlome juos apjungti į vieną stulpelį.</p> <p>Prašome paaiškinti/patikslinti sąvoką „planuojamas ribinių eksploatacinių sąnaudų poreikis“.</p> <p>Kaip turėtų būti skaičiuojamos ribinės sąnaudos, jei jos turtui senstant kinta, ar tai tik turto priežiūros sąnaudos ar pvz. ir turto mokesčio sąnaudos.</p>	
PASTABOS DĖL KONKREČIŲ APRAŠO NUOSTATŲ			
5.	15.8. ankstesnių vienerių metų su Komisija suderintų Dujų, SND ir Elektros įmonių bendrai derinamų investicijų sąrašo faktinis įvykdymas, nukrypimus nuo jo įmonės turi pagrįsti;	Siūlome šį punktą išbraukti, nes pagal Aprašo 104 punktą investicijų įgyvendinimo ataskaita jau turi būti pateikta iki vasario 15 d. Kadangi įmonės gali vykdyti investicijas jas dar nesuderinus, investicijų įgyvendinimo ataskaita gali būti sudaryta iš dviejų dalių: suderintų investicijų ataskaita ir nesuderintų investicijų ataskaita.	15.8. ankstesnių vienerių metų su Komisija suderintų Dujų, SND ir Elektros įmonių bendrai derinamų investicijų sąrašo faktinis įvykdymas, nukrypimus nuo jo įmonės turi pagrįsti;
6.	15.7. dujų ir elektros perdavimo sistemos operatorių bendrai derinamų investicijų sąrašas turi atitikti Tvarkos aprašo 22 punkte nurodytą planą, nukrypimus nuo plano įmonė turi pagrįsti;	Visi neužbaigti teikiami derinti investiciniai projektai bus nurodyti ir perdavimo sistemos operatorių teikiamame dešimties metų tinklo plėtos	15.7. dujų ir elektros perdavimo sistemos operatorių bendrai derinamų investicijų sąrašas turi atitikti Tvarkos aprašo 22 punkte nurodytą planą, nukrypimus nuo plano įmonė turi pagrįsti;

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
	<p>18.1. Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijos Komisijai teikiamos derinti kartą per metus iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d. bet kurioje įgyvendinimo stadijoje (prieš investicijų vykdymą, investicijų vykdymo metu bei įvykdžius investiciją);</p>	<p>plane, todėl siūlome suteikti galimybę įmonėms arba bent jau perdavimo sistemos operatoriams abu šiuos dokumentus rengti (ir Komisijai nagrinėti) vienu metu nedubliuojant darbo laike. Teikiant dokumentus tuo pačiu metu neliktų ir skirtumo tarp tų pačių projektų derinamų investicijų sąrašė ir dešimties metų plane (bet ne tarp sąrašo ir plano, nes plane bus ir jau suderinti ir dar nepateikti derinti projektai).</p>	<p>18.1. Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijos Komisijai teikiamos derinti kartą per metus iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d. bet kurioje įgyvendinimo stadijoje (prieš investicijų vykdymą, investicijų vykdymo metu bei įvykdžius investiciją);</p>
7.	<p>23.5. anksčiau su Komisija suderintų investicijų į perdavimo infrastruktūrą vykdymas, nurodant kiekvienais metais įvykdytas darbų apimtis;</p>	<p>Žr. 5 komentarą.</p>	<p>23.5. anksčiau su Komisija suderintų investicijų į perdavimo infrastruktūrą vykdymas, nurodant kiekvienais metais įvykdytas darbų apimtis;</p>
8.	<p>23.6.1. Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai įvertina Plano finansavimo struktūrą darant prielaidą, kad i Europos Sąjungos (ES) paramą pretenduojančio investicijų finansavimo struktūrą nuo 0 iki 50 proc. sudaro ES finansinės paramos lėšos, išskyrus atvejus, jeigu yra pagrįstai tikimasi gauti didesnę ES paramą investicijoms; tokiu atveju ES finansinės paramos lėšų dalis finansinėje struktūroje gali sudaryti ir daugiau negu 50 proc. visos investicijų vertės. Likusiai investicijų vertės daliai perdavimo sistemos operatorius taiko optimalią nuosavo ir skolinto kapitalo finansavimo struktūrą, kuri užtikrina mažiausią kapitalo kainą;</p>	<p>Manome, kad jautrumo analizei pakaktų ES paramos dalį prilyginti 0 ir 50 proc., nes nuo 0 iki 50 yra intervalas su neapibrėžtu skaitmenų skaičiumi.</p> <p>Optimalus nuosavo ir skolinto kapitalo santykis turėtų būti taikomas ne atskirų projektų ar jų grupių, o bendram įmonės finansavimui.</p>	<p>23.6.1. Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai įvertina Plano finansavimo struktūrą darant prielaidą, kad i Europos Sąjungos (ES) paramą pretenduojančių o investicijų finansavimo struktūroje a nuo 0 iki ir 50 pūc. sudarę ES finansinės paramos lėšos sudaro 0 ir 50 proc., išskyrus atvejus, jeigu yra pagrįstai tikimasi gauti didesnę ES paramą investicijoms; tokiu atveju ES finansinės paramos lėšų dalis finansinėje struktūroje gali sudaryti ir daugiau negu 50 proc. visos investicijų vertės. Likusiai investicijų vertės daliai perdavimo sistemos operatorius taiko optimalią nuosavo ir skolinto kapitalo finansavimo struktūrą, kuri užtikrina mažiausią kapitalo kainą;</p>
9.	<p>23.6.2. Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius įvertina Plano finansavimo struktūrą darant prielaidą, kad i viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau - VIAP) paramą pretenduojančio investicijų finansavimo struktūrą nuo 0 iki 100 proc. sudaro VIAP lėšos;</p>	<p>Žr. 8 komentarą.</p>	<p>23.6.2. Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius įvertina Plano finansavimo struktūrą darant prielaidą, kad i viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau - VIAP) paramą pretenduojančių o investicijų finansavimo struktūroje a nuo 0 iki 100 pūc. sudarę VIAP lėšos sudaro 0 ir 100 proc.;</p>

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
10.	23.6.4. investicijų grąža perdavimo veikloje vertinama kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina (WACC), kuri įvertinta nustatant perdavimo kainos viršutinę ribą, galiojančią Plano pateikimo Komisijai laikotarpiu;	Graża (EUR) negali būti vertinama kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina (%).	23.6.4. investicijų grąža perdavimo veikloje apskaičiuojama pagal atitinkamo sektoriaus kainų nustatymo metodiką nuostatas vertinama kaip taikant vidutinę svertinę kapitalo kainą (WACC), kuri įvertinta buvo Komisijos suskaičiuota nustatant perdavimo kainos viršutinę ribą, galiojančią Plano pateikimo Komisijai laikotarpiu;
11.	23.6.7. veiklos išlaidas perdavimo sistemos operatorius vertina pagal vidutines ribines sąnaudas. Vidutinės ribinės sąnaudos turi būti apskaičiuojamos pagal tokius pačius principus kaip ir būtų vertinamos apskaičiuojant prijungimo įkainius naujiems vartotojams.	Prašome Apraše apibrėžti sąvoką „vidutinės ribinės sąnaudos“ ir nustatyti, kaip jos turi būti apskaičiuojamos, nes pagal galiojančius teises aktus prijungimo įkainis naujiems vartotojams yra lygus investicinėms išlaidoms, o veiklos išlaidos nėra vertinamos.	
12.	39. Dujų, SND ir Elektros įmonės Komisijai teikdamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonė teikdama derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.4.1 punkte nurodytas investicijas į šilumos gamybą, kurios keičia įmonės faktinę kuro struktūrą, pateikia keletą (ne mažiau kaip dvi) galimų investicijų įgyvendinimo alternatyvų. Kartu su investicija pateikiamas šių alternatyvų palyginimas ir įvertinimas. Finansinis Dujų, SND ir Elektros įmonės alternatyvų vertinimas atliekamas naudojant kaštų ir naudos metodą.	Papildymas atsizvelgiant į Komisijos 39 komentarą.	39. Dujų, SND ir Elektros įmonės Komisijai teikdamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1 punkte nurodytas investicijas, Šilumos įmonė teikdama derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.4.1 punkte nurodytas investicijas į šilumos gamybą, kurios keičia įmonės faktinę kuro struktūrą, pateikia keletą (ne mažiau kaip dvi) galimų investicijų įgyvendinimo alternatyvų. Kartu su investicija pateikiamas šių alternatyvų palyginimas ir įvertinimas. Finansinis Dujų, SND ir Elektros įmonės alternatyvų vertinimas atliekamas naudojant kaštų ir naudos metodą. Jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė tą turi paaiškinti investicijos projekte.
13.	42.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Komisijos nustatytus arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus. Dujų ir SND įmonių sąnaudos skaičiuojamos taikant tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo metodą, Elektros įmonių sąnaudos skaičiuojamos taikant vieną iš šių nusidėvėjimo metodų: tiesiogiai proporcingą (tiesini) nusidėvėjimo metodą, anuitetini nusidėvėjimo metodą arba indeksuoto anuiteto nusidėvėjimo metodą;	Nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos tik vienu būdu, kurį nustato atitinkamo sektoriaus kainų nustatymo metodika.	42.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal atitinkamo sektoriaus kainų nustatymo metodiką nuostatas Komisijos nustatytas arba su ja suderintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus. Dujų ir SND įmonių sąnaudos skaičiuojamos taikant tiesiogiai proporcingą nusidėvėjimo metodą, Elektros įmonių sąnaudos skaičiuojamos taikant vieną iš šių nusidėvėjimo metodų: tiesiogiai proporcingą (tiesini) nusidėvėjimo metodą, anuitetini nusidėvėjimo metodą arba indeksuoto

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
14.	<p>49.1. investicijos, atliekamos pagal Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo planą, Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti, Nacionalinei šilumos ūkio plėtos programai įgyvendinti, saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, investicijos, kurios galiojančiuose teisės aktuose yra paminėtos kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms;</p>	<p>Siūlome investicijų apibrėžimus Apraše suvienodinti pagal Aprašo 20 punkto formuluotę.</p>	<p>anuiteto nusidėvėjimo metoda;</p> <p>49.1. investicijos, atliekamos Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą pagal Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo planą, Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti, Nacionalinei šilumos ūkio plėtos programai įgyvendinti, saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, investicijos, kurios galiojančiuose teisės aktuose yra paminėtos kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms;</p>
15.	<p>50. Atsižvelgiant į energetikos įmonių vykdomų investicijų tipą, investicijos yra skirstomos į efektyvias ir neefektyvias:</p>	<p>Efektvumą apsprendžia kaštų naudos analizė, atsižvelgimas į tipą nesvarbus.</p>	<p>50. Atsižvelgiant į energetikos įmonių vykdomų investicijų tipą, investicijos yra skirstomos į efektyvias ir neefektyvias:</p>
16.	<p>51. Visos Tvarcos aprašo 6.1.1.1, 6.1.1.2, 6.1.1.3 punktuose nurodytos investicijos, įskaitant Tvarcos aprašo 49 punkte nurodytus Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų tipus (išskyrus Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijas, nurodytas Tvarcos aprašo 49.3 punkte bei elektros gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių prijungimui), investicijos naujų šilumos vartotojų prijungimui kitose negu centralizuoto šilumos tiekimo zonos, investicijos esamų šilumos energetikos sistemų modernizacijai, nesant būtinybei sistemą atnaujinti, turi būti efektyvios.</p>	<p>Siūlome punktus sutrumpinti ir struktūrizuoti kokios investicijos gali būti neefektyvios. Siūlome investicijų apibrėžimus Apraše suvienodinti pagal Aprašo 20 punkto formuluotę.</p>	<p>51. Visos Tvarcos aprašo 6.1.1.1, 6.1.1.2, 6.1.1.3 punktuose nurodytos investicijos, išskyrus Tvarcos aprašo 52 punkte nurodytas investicijas įskaitant Tvarcos aprašo 49 punkte nurodytus Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų tipus (išskyrus Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijas, nurodytas Tvarcos aprašo 49.3 punkte bei elektros gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių prijungimui), investicijos naujų šilumos vartotojų prijungimui kitose negu centralizuoto šilumos tiekimo zonos, investicijos esamų šilumos energetikos sistemų modernizacijai, nesant būtinybei sistemą atnaujinti, turi būti efektyvios.</p>
52.	<p>Neefektyvios investicijos turi būti pagrįstos</p>		

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Šiūlomas pakeitimas
	<p>atitinkamais teisės aktais, kompetentingų institucijų dokumentais ir (arba) pačių energetikos įmonių. Neefektyvios investicijos gali būti (išskyrus Aprašo 51 punkte nurodytas investicijas):</p> <p>52.1. Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijos, skirtos ilgalaikio turto atnaujinimui (investicijų tipas nurodytas Tvarcos aprašo 49.3 punkte), elektros gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių prijungimui bei ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų igyvandinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams igyvandinti;</p> <p>52.2. Šilumos įmonių investicijos pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių igyvandinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams igyvandinti;</p> <p>52.3. Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai igyvandinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms, sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiuju planu centralizuoto šilumos tiekimo zonoje, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti, esamų sistemų atnaujinimui skirtos šilumos įmonių investicijos.</p>		<p>2. Neefektyvios investicijos turi būti pagrįstos atitinkamais teisės aktais, kompetentingų institucijų dokumentais ir (arba) pačių energetikos įmonių. Neefektyvios investicijos gali būti (išskyrus Aprašo 51 punkte nurodytas investicijas):</p> <p>52.1. Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijos, skirtos ilgalaikio turto atnaujinimui (investicijų tipas nurodytas Tvarcos aprašo 49.3 punkte), elektros gamintojų iš atsinaujinančių energijos išteklių prijungimui bei Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų igyvandinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams igyvandinti pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių igyvandinimo planą ir Nacionalinio elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų igyvandinimo plane nustatytiems energetikos prioritetams igyvandinti (investicijų tipas nurodytas Tvarcos aprašo 49.1 punkte);</p> <p>52.2. Šilumos įmonių investicijos pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių igyvandinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams igyvandinti;</p> <p>52.3. Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai igyvandinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms, sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiuju planu centralizuoto šilumos tiekimo zonoje, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti, esamų sistemų atnaujinimui skirtos šilumos įmonių investicijos.</p>
17.	68. Investicijoms, kurios nedidina transportuojamo energijos kiekio, finansiniai rodikliai - finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) ir finansinė vidinė	Prašome patikslinti, ką reiškia transportuojamas energijos kiekis - bendras kiekis tinkle ar kt.	68. Investicijoms, kurios nedidina transportuojamo energijos kiekio, finansinis investicijų pagrindimas neteikiamas finansiniai rodikliai - finansinė grynoji

Nr.	Aprašo nuostata	Komentarai	Siūlomas pakeitimas
	gražos norma (FVGN) - nėra skaičiuojami.	Finansinis investicijų pagrindimas apima ir investicijų atsipirkimo laikotarpį.	dabartinė vertė (FGDV) ir finansinė vidinė gražos norma (FVGN) nėra skaičiuojami.
18.	74. Dujų ir Elektros įmonių investicijų (įskaitant naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą) atsipirkimo laikotarpis gali būti ilgesnis nei 15 metų, tačiau negali viršyti pagal Komisijos nustatytus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus skaičiuojamos ilgalaikio turto tarnavimo (nusidėvėjimo) trukmės bei nedidinti kainų esamiems vartotojams, išskyrus Elektros įmonių investicijas, susijusias su naujų vartotojų ar gamintojų prijungimu.	Dėl atsipirkimo laikotarpio žr. 2 pastaba. Investicijų tipai nurodyti Tvarkos aprašo 49.1 ir 49.3 punktuose gali didinti kainas esamiems vartotojams.	74. Dujų ir Elektros įmonių investicijų (įskaitant naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą) atsipirkimo laikotarpis gali būti ilgesnis nei 15 metų, tačiau negali viršyti pagal Komisijos nustatytus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus skaičiuojamos ilgalaikio turto tarnavimo (nusidėvėjimo) trukmės bei nedidinti kainų esamiems vartotojams, išskyrus Elektros įmonių investicijas, susijusias su naujų vartotojų ar gamintojų prijungimu.
19.	93. Jeigu prašymą pateikusias energetikos įmonės dokumentai ir (ar) investicijų projektas neatitinka Tvarkos Aprašo III ir IV skyriuose nustatytų reikalavimų, Komisija nurodo įmonei klaidas ir, atsižvelgdama į nustatytas klaidas ar trūkumus, nustato protinę terminą (kuris pašalinti negali, įmonė per nustatytą terminą klaidų ištaisyti negali, ji apie tai informuoja Komisiją ir nurodo objektyvias priežastis. Atsižvelgdama į įmonės nurodytas priežastis ir įvertinusi aplinkybes, Komisija, įmonės prašymu, terminą gali pratęsti.	Iprastai nurodoma, kad terminas negali būti trumpesnis už kažkokį dienų skaičių.	93. Jeigu prašymą pateikusias energetikos įmonės dokumentai ir (ar) investicijų projektas neatitinka Tvarkos Aprašo III ir IV skyriuose nustatytų reikalavimų, Komisija nurodo įmonei klaidas ir, atsižvelgdama į nustatytas klaidas ar trūkumus, nustato protinę terminą (kuris negali būti trumpesnis nei 10 dienų) jiems pašalinti. Jeigu įmonė per nustatytą terminą klaidų ištaisyti negali, ji apie tai informuoja Komisiją ir nurodo objektyvias priežastis. Atsižvelgdama į įmonės nurodytas priežastis ir įvertinusi aplinkybes, Komisija, įmonės prašymu, terminą gali pratęsti.